

Propozycje Krajowego Konsultanta w Dziedzinie Rehabilitacji Medycznej w zakresie
**Programu dydaktycznego w rehabilitacji medycznej dla studentów
VI roku Wydziałów Lekarskich**

**Na podstawie wytycznych Section and Board of UEMS – PRM (Union of
European Specialists in Physical and Rehabilitation Medicine)**

Proponowany zakres tematyczny

Zajęcia z rehabilitacji medycznej realizowane są w trakcie VI roku kształcenia na kierunkach lekarskich. Zajęcia obejmują co najmniej 10 godzin wykładowych i 20 godz. praktycznych.

Tematyka zajęć:

1. Rehabilitacja– zagadnienia podstawowe:

- a) historia, definicje i omówienie podstaw rehabilitacji medycznej, społecznej i zawodowej, zmiany w koncepcjach realizacji procesu kompleksowej rehabilitacji, cele i metodyka, zadania i zakres kompetencji członków zespołu rehabilitacyjnego, Polska Szkoła Rehabilitacji, *White Book on Physical and Rehabilitation Medicine in Europe*, aktualne wytyczne organizacji i realizacji kompleksowej rehabilitacji
- b) koncepcja WHO-ICF (*WHO-International Classification of Functioning*), narzędzia oceny funkcjonalnej
- c) badania naukowe w rehabilitacji
- d) podstawy praktycznej biomechaniki
- e) podstawy kinezyterapii i fizykoterapii
- f) epidemiologia i podstawowa problematyka osób z niepełnosprawnością.

2. Ocena kliniczna dla potrzeb rehabilitacji:

- a) badanie kliniczne i narzędzia oceny funkcjonalnej
- b) umiejętność weryfikacji rozpoznania klinicznego, jego uzupełnienie
- c) ocena kinezylogiczna, statyka i dynamika układu ruchu, czynnościowa ocena układu krążenia i oddechowego, ocena neuropsychologiczna, psychospołeczna

3. Interwencje terapeutyczne w rehabilitacji medycznej:

- a) program leczenia kompleksowego

- b) leczenie zachowawcze, farmakoterapia, fizykoterapia, kinezyterapia, podstawy terapeutycznych technik autorskich wykorzystywanych w rehabilitacji, zapoznanie z technikami ostrzyknięć, elektrostymulacja funkcjonalna, biofeedback, edukacja, podstawy ergonomii
- c) podstawy zaopatrzenia rehabilitacyjnego (ortotyka, protetyka, technologie wspomagania funkcji)
- d) interwencja psychologiczna w rehabilitacji
- e) rehabilitacja środowiskowa, zawodowa
- f) specyfika rehabilitacji kardiologicznej i pulmonologicznej

4. Kompleksowa rehabilitacja w wybranych stanach klinicznych

- a) dysfunkcje kończyn górnych (urazy i ich powikłania, zmiany zwyrodnieniowe, uszkodzenia nerwów obwodowych, deformacje neurogenne, amputacje)
- b) dysfunkcje kończyn dolnych (urazy i ich powikłania, zmiany zwyrodnieniowe, uszkodzenia nerwów obwodowych, deformacje neurogenne, amputacje)
- c) dysfunkcje kręgosłupa (patofizjologia, diagnostyka, różnicowanie, algorytm postępowania)
- d) wady postawy
- e) po udarze mózgu
- f) po urazie mózgowia
- g) po uszkodzeniu rdzenia kręgowego
- h) postępujące schorzenia układu nerwowego (np. choroba Parkinsona, stwardnienie rozsiane)
- i) w wieku podeszłym
- j) osteoporoza
- k) dziecko ryzyka i z niepełnosprawnością
- l) choroba nowotworowa
- m) oparzenia
- n) ból przewlekły
- o) schorzenia kardiologiczne w fazie ostrej, podostrej i przewlekłej
- p) schorzenia układu oddechowego w fazie ostrej, podostrej i przewlekłej

**Umiejętności nabywane w trakcie ćwiczeń praktycznych realizowanych
w oddziale rehabilitacji:**

1. Wykorzystanie praktyczne zdobytej umiejętności z zakresu badania ogólnego, ortopedycznego i neurologicznego ze szczególnym uwzględnieniem oceny układu ruchu wraz z funkcją układu nerwowego (ruchomość bierna i czynna, napięcie mięśniowe, ocena czucia, bólu, zespołów dynamicznych, odruchów ścięgniowych i okostnowych, elementy badania funkcjonalnego z wykorzystaniem podstawowych narzędzi oceny). Absolwent zna i rozumie ocenę stanu funkcjonalnego człowieka.
2. Ocena rokowań w rehabilitacji.
3. Zrozumienie wskazań i przeciwwskazań do interwencji z zakresu rehabilitacji.
4. Monitorowanie wyników rehabilitacji realizowanej w warunkach stacjonarnych.
5. Zrozumienie wykorzystania interwencji socjalnej i psychologicznej w procesie leczenia.
6. Znajomość i rozumienie przyczyn, epidemiologii, specyfiki problemów osób z niepełnosprawnością.

Minimum programowe:

10 godzin wykładowych*)

20 godzin praktycznych*)

---

*) Zgodnie z wytycznymi European Board of Physical and Rehabilitation Medicine (Union of European Medical Specialists) ogłoszonymi w 2010 roku, program nauczania rehabilitacji studentów medycyny obejmuje 15 wykładów i 3 tygodnie zajęć praktycznych w oddziale rehabilitacji